Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Rantzau, Christian

Titel: BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1734-02)

Citation: Rantzau, Christian: ”BREV TIL: Gram, Hans FRA: Rantzau, Christian (1734-02)”, i *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram*, Græbes Bogtrykkeri 1930, s. 37. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001991720-000-shoot-L0019917200000013.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Rantzau, Christian, *Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram,*

Veledle og Velbr. HEr Iustice-Raad.

Det var ei i min Magt sidste Posten at tacke HEr Iustice-Raad, som ieg ellers burde, for Sit kierkomne og charmante Brev af i3de hujus; [3] det behøver ingen, mens fører sin Undskylding med sig, da der vel ei var nogen behageligere Correspondentz end HEr Iustice-Raadens, om Hands og min Tiid ellers altiid tillod det. Ieg tacker hierteligen for det mig tilsendte af Bordings Vers, jeg vel haver erholdet og med Fornøyelse læst; jeg finder derudi store Licencer, meged haut et bas, saa feuilles volantes giver større Idée om een Poet end et samled Verck, som kommer vel af det, det interessérer meest, enten det er Roes eller Skummel, naar det paagielder bekiendte Persohner i dend Tiid, mand lever udi, uden for hvilcken Consideration et Vers behøver meged for at kunde soutenére sig ved sig sielv eller imod sig sielf, og har slige Skrifter næsten samme Skiæbne, sans comparaison, som tryckte Præ- dickener, saa behøvede Hand og hist og her Anecdot-Noter ; ieg skammes ved at være saa hospes in patriâ aldrig at have hørt viße Ord, e. g. det adverbium Skiøt, [4] Hand saa ofte bruger, og andre fleere Ord. Dend Svenske Aigus, om Hand i fremtiiden, som ei alletiider kand ventes af slige Skrifter, soutenérer sig, vil meere og meere fornøye HEr Iustice-Raaden; ieg har skreved til Stockholm og subscribéred for samme. Mig er forvist forsickred, at Grev s. 38Gyldenborg, [1] som Geheime-Raad Rosenkrantz tillige med mig har seed i Engeland, skal være een af de fornemste Autores, om icke eene derom. Med de hellige Folck skal det ei være gaaed nær saa vit i Sverrig, som det disværre tegner sig her, da nogle af diße Svermere er forviist Landet, hvorved dend Ting er bleven qualt i Fødselen. Her i Riiged tiendte slige Ting ei meged, det gaar alt saa vit, at dend raa og eenfoldige Bonde hentyder dend line [2] Vinter og det slette Føre (der er een Ødeleggelse i dette Lands Handel og Vandel) til dend nye Troe, som de kalder dend; andre sværger og bander som sande Christne, de vil lade sidste Blods-Draabe for dend gl. Troe, og for at kunde komme dertil, beder de Deres Siæle Sørger underrette Dennem, hvori dend bestaar, ja der findes vel og de, som tør sværge Høyt og dyrt, Præsten har ei meere Lov til at straffe Synd og Last, siden de har hørt oplæse, Hand ei maa larme og skiende af Prædickestoelen. Det er ilde, at Vores beste og braveste Mænd skal nævnes i de Ting; her roulérer under Haanden et HEr Biskop Herslebs Danske Svar paa HEr Biskop Hagerups Latiinske Brev; som alt dette er kommen fra Kbhfn, har HEr Iustice-Raad vel seed det, saa ieg ei behøver videre Herom at melde, da der ellers i mine Tancker var meged paa at siige, mens merckeligt er det, at mig for vist er forsickred (imellem os sagd), det Hersleb benægter nogensinde at have skreven dette Brev, og jeg har seed Biskop Hagerups egen Haand for, da Hand benægter aldrig at have faaed dette Svar, saa det maa være, om saa er, een pièce supposée, som da vel er. [3] I gaar viede HEr Biskop Hersleb 7 Præster ind, quâ solet facundiâ, og ei et Ord, der uden per valde longé petitum kunde hentydes til Tidernes Omstændighed. Vores Rector Rasck har ieg og denne Uge hørt perorére ved dend Leilighed, at Hører Essendrup [4] blev dimittéred og Arbin [5] igien introducéred. Brillerne, der som oftest gick af og paa Næsen, betog Ham dog ei Hands Emphasin og fiére Asseurance. Talen svarede nogenleedes til Hands Materie og kunde kaldes mediocrabiliter (om det ellers var Latiin), for at siige noged meer end mediocriter. Skeer her nogen Forandring med HEr Con Rector Schiøt, legger ieg alle Aarer om Borde for at faa et nogenleedes got Subjectum in Physicis, og tacker ieg for dend Persohn, HEr Iustice-Raad har nævnt mig, [6] vel forsickred, Hand ihukommer mig og Skoelen med det allerbeste Forslag. Imorgen prædicker Provsten HEr Dorpt her i Huused, agter sig straxens s. 39neder til sin St. Nicolay Meenighed. [1] Herfra falder ei videre at melde, mens vel at forsickre, det ieg med al redebond oprigtig Ergivenhed og med største Estime stedse forbl. Vel Edle og Velbr. HEr Iustice-Raadens

Tienistvilligste Tiener C. Rantzau. [2]